

Предмет	ПАТОЛОГИЈА
Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломиран логопед
Код:	СЛ-117
Студиска година	Трета
Семестар	Прв
Вкупно часови	40
Кредити	2.5
Вид на предмет	Задолжителен
Предуслови	Нема
Изведува:	Катедра по патологија
Одговорен наставник	Проф. д-р Лиљана Спасовска
Адреса:	Институт за патологија, Медицински факултет, 50 Дивизија 6, 1000, Скопје Тел. +389 2 3166911, e-mail: lspasovska@medf.ukim.edu.mk
Клучни зборови	Студии за логопеди, базични предмети, патологија
Учебни цели	• Здобивање на основни познавања од општа патологија • Здобивање на знаења за влијанијата на надворешната и внатрешна средина врз патолошките промени на ткивата и органите
Кратка содржина	Теоретска настава (20 часа): • Основни механизми на настанување на болест • Клеточно оштетување и смрт (видови оштетувања, причини за оштетување, механизми на оштетување: исхемични хипоксични оштетувања, оштетување на клетка со слободни радикали, хемиски оштетувања, оштетувања со вируси, морфологија на реверзибилно и иреверзибилно оштетена клетка). Клеточни адаптации на раст и диференцијација. • Етиологија на болести • Морфолошки промени на болни ткива и органи. Хемодинамски нарушувања (едем, хиперемична или конгестија, хеморагија, тромбоза, емболија, инфаркт, шок). Акутно и хронично воспаление: етиолошки фактори, морфолошки форми на воспаление, системски ефекти од воспаление, одбрана на организмот од инфективни причинители, исход на акутно и хронично воспаление. • Клеточен и хуморален имунитет со реакции на хиперсензитивност, најчести автоимунни заболувања. • Патологија на туморите: дефиниција, номенклатура, разлики меѓу бенигни и малигни тумори, епидемиологија на туморите, молекуларни основи на ракот, инвазија и метастазирање, карциногенеза. Одбрана на организмот против туморите, клинички белези на туморите. Практична настава (20 часа): • Запознавање на основните методи за дијагноза на морфолошките промени: биопсија, микроскопирање, биохемиски методи. Земање и транспорт на ткива и телесни течности за цитолошка, хистолошка анализа, хистохемиска, имунохистохемиска, имунофлуоресцентна, електрон-микроскопска техника, хромогена и флуоресцентна ин ситу хибридизација. Ex tempore биопсија. Микроскопирање со приказ на репрезентативни случаи на основните патолошки промени кај реверзибилно и иреверзибилно оштетување на клетка, циркулаторни нарушувања, воспалителни процеси и тумори • Опсервација на обдукција или приказ на 10 оперативни материјали од различни органски ситеми.
Организација	Теоретска настава: 20 часа

	Практична настава:20 часа												
Методи на учење	Предавања, вежби												
Предвидени учебни резултати	Знаење и разбирање: Студентот ќе се стекне со знаење за влијанијата на средината врз појавата на патолошките промени на органите и ткивата. Клучни вештини: Студентот ќе биде оспособен за апликација на знаењето од патологија во совладувањето на другите медицински предмети.												
Специфични препораки за настава	Студентот е задолжен активно да ги следи сите предвидени активности, вклучително и учеството во континуираните проверки на знаењето за да добие потпис Бодирање на активностите на студентот: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Вид на активност</th> <th>Бодови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Теоретска настава</td> <td>10-20</td> </tr> <tr> <td>Практична настава</td> <td>15-20</td> </tr> <tr> <td>Континуирана проверка</td> <td>17-30</td> </tr> <tr> <td>Завршен испит</td> <td>18-30</td> </tr> <tr> <td>Вкупно:</td> <td>60-100</td> </tr> </tbody> </table> Условувачки критериуми за проверка на знаење: 1. За да пристапи кон завршен испит студентот треба да освои минимум бодови од континуираната проверка. 2. Ако студентот не освоил минимум бодови на континуираната проверка, пристапува кон комплетен завршен испит.	Вид на активност	Бодови	Теоретска настава	10-20	Практична настава	15-20	Континуирана проверка	17-30	Завршен испит	18-30	Вкупно:	60-100
Вид на активност	Бодови												
Теоретска настава	10-20												
Практична настава	15-20												
Континуирана проверка	17-30												
Завршен испит	18-30												
Вкупно:	60-100												
Проверка на знаења	Континуирана проверка на знаењата - I (писмено) 1. Клеточно оштетување и смрт на клетка, клеточни адаптации на растот и диференцијацијата, етиологија на болести, хемодинамски нарушувања, акутно и хронично воспаление 17 - 30 бода Завршен испит*: писмено 1. Клеточен и хуморален имунитет, патологија на туморите и методи за дијагноза на болести 18 - 30 бода Комплетен завршен испит*: претставува комбинација на тестот од континуираната проверка и завршниот испит. *Студентот на завршен и/или комплетен завршен испит по предметот патологија може да се јави само откако добил кредит (положил) по предметите анатомија и физиологија. * Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ги континуираните проверки и бодовите од секој дел од завршниот или комплетно завршниот испит.												
Учебни помагала	Основни: • Одбрани поглавја од предавањата по општа патологија, група автори од Катедрата • Kumar V, Robbins SL, Cotran RS. Pathologic basis of disease, 6th ed. Elsevier Health Sciences, 1999 (Поглавје: 1, 2, 3, 4, 6 и 7) • Авторизирани предавања од Катедрата												

